

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde her yıl üretilen yaş sebze ve meyvenin önemli bir kısmı üretim ve pazarlama konularında planlama yapılmamasından dolayı tarlalarda kalmakta, piyasada oluşan fiyat dalgalanmalarına karşı önlem alınmaması nedeniyle üreticilerimiz mağdur olmaktadır.

Üretilen ürünlerin dış pazara sunulmasında da planlama eksikliğinden dolayı bir dizi sorun yaşanmaktadır. Uygulanan yanlış ve eksik politikalar nedeniyle yaş sebze ve meyvede ülkemizin ihracat potansiyeli tam olarak değerlendirilememektedir. Bu yüzden ülkemiz yaş sebze ve meyve ihracatı aynı iklim kuşağında bulunan ülkelerden daha az gelişmiştir.

Bu nedenlerle, yaş sebze ve meyve üreticilerimizin piyasada oluşabilecek fiyat dalgalanmalarından korunması ile yaş sebze ve meyve ihracatında ülkemizin potansiyelinin değerlendirilmesi ile ilgili sorunların tespiti ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 12.07.2010

1. HULUSİ GÜVEL - ADANA
2. ENİS TÜTÜNCÜ - TEKİRDAĞ
3. OSMAN KAPTAN - ANTALYA
4. ATILLA KART - KONYA
5. ATILA EMEK - ANTALYA
6. TURGUT DİBEK - KIRKLARELİ
7. TEKİN BİNGÖL - ANKARA
8. ABDULLAH ÖZER - BURSA
9. HALİL ÜNLÜTEPE - AFYONKARAHİSAR
10. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
11. GÜROL ERGİN - MUĞLA
12. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
13. GÖKHAN DURGUN - HATAY
14. YAŞAR AĞYÜZ - GAZİANTEP
15. ERGÜN AYDOĞAN - BALIKESİR
16. ABDULAZİZ YAZAR - HATAY
17. ALİ KOÇAL - ZONGULDAK
18. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
19. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
20. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
21. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
22. ALİ İHSAN KÖKTÜRK - ZONGULDAK
23. ALİ RIZA ÖZTÜRK - MERSİN
24. HÜSEYİN PAZARCI - BALIKESİR

Gerekçe;

Ülkemiz coğrafi konumu, değişik bölgelerin çevresel farklılıkları sayesinde meyve ve sebzelerin kaliteli olarak yetiştirdiği nadir ülkelerden biridir. Dünyada yetiştiriciliği yapılan 140 adet bağ-bahçe türünün 80'den fazlası ülkemizde yetiştirilmektedir.

Ülkemizde yılda yaklaşık 43 milyon tonun üzerinde taze meyve sebze üretilmektedir. Ancak üretilen miktarın en az yüzde 25'i nihai tüketiciye ulaşmadan çürümektedir. Ayrıca fiyatların aşırı düşmesi, ürün bedellerinin maliyeti karşılamaması gibi nedenlerle her yıl büyük miktarda yaş sebze ve meyve tarlada kalmaktadır. Bunun en temel nedeni üretimde herhangi bir yönlendirme ve planlama yapılmamasıdır.

Anayasamızın 45'inci maddesinde "Devlet, bitkisel ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır" hükmü bulunmasına rağmen bu görevin yerine getirildiğini söylemek zordur. Yaş sebze ve meyve üretiminden 2,5 milyonun üzerinde yurttaşımız geçimini sağlamaya çalışırken üreticilerimiz piyasada oluşan fiyat dalgalanmaları karşısında savunmasız bırakılmakta, ürünlerin gerçek değerinin ellerine geçmesi bir yana üretim maliyetinin altında ürün bedelleri alınmasına göz yumulmaktadır.

Ülkemizde yapılan yaş sebze ve meyve üretiminin ancak yüzde 5'i civarında bir kısmı ihraç edilmektedir. Bu oran İspanya, İsrail, Yunanistan gibi ülkelerde yüzde 30'un üzerindedir. Yaş sebze ve meyve üreticisinin desteklenmesi açısından ihracatın artırılması ve aynı iklim koşullarını paylaştığımız ülkeler seviyesine çıkarılması gerekmektedir.

İhracatın artırılmasında, ürün çeşitliliğinin yanında ihracat yapılan ülkelerin sayısının artırılması gereği vardır. Öte yandan ihracatı olumsuz etkileyen faktörlerin başında gelen zirai ilaç kalıntısı konusunda üreticilerin eğitilmesi ve denetim mekanizmalarının işletilmesi zorunludur. Geçmiş yıllarda özellikle AB ülkeleri ve Rusya Federasyonu'na yapılan ihracatta ilaç kalıntısı miktarının yüksekliği nedeniyle çok miktarda geri dönüşler yaşanmıştır.

Bu ürünlerin ihracatının artırılması için üretim sürecinden başlayarak Devlet'in aktif rol alması gerekmektedir. Bu konuda planlamanın büyük önemi vardır. Yalnızca piyasa koşullarının düzenleyiciliği yeterli olmadığı gibi üreticilerimiz aleyhine sonuçlar da doğurmaktadır. Hedef belirlenmesinden başlayarak, sorunların giderilmesi, izlenecek yol konularında Devlet'in aktif rol alması zorunludur.

Ancak uygulamada hem üretim sürecinde hem pazarlama ve ihracat konularında Devlet'in plansız hareket ettiği ve üreticilerimizi sahipsiz bıraktığı gözlenmektedir. Yaş sebze

ve meyve üretiminin desteklenmesi açısından bu ürünleri işleyerek katma değerini artıracak çözümler üretilmesi yerinde olacaktır. Ayrıca insan sağlığı ve gıda güvenliğini esas alan üretim tarzı olarak nitelendirilebilecek İyi Tarım Uygulamaları desteklenmelidir.

Yukarıda sayılan gerekçelerle yaş sebze ve meyve üreticilerimizin özellikle fiyat dalgalanmaları nedeniyle yaşadıkları sorunların ve ülkemizin bu ürünlerdeki ihracat politikasında var olan eksikliklerin saptanması ve alınacak tedbirlerin Yüce Meclisimizce tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasının yerinde olacağı kanısını taşımaktayız.

